

Byte till pellets ger ökad konkurrenskraft

Vi har utrett vilket bränsle vi skulle lägga till och fastnade för träpellets, säger Gert Ekenros på Karlshamns AB

Karlshamns AB investerar 33 Mkr för att kunna elda med träpellets. Denna investering ger större bränsleflexibilitet och väsentligt lägre energikostnad relativt de bränslen som används idag. Man investerar också 25 Mkr i en ny reningsprocess för råvaror. Detta ger ökad kapacitet samt minskad förbrukning av tillsatsmaterial och energi.

– Med dessa offensiva investeringar, som är en del i vårt 100 miljoners program, möter vi den dramatiskt ökande konkurrensen i omvärlden, säger koncernchefen Jerker Hartwall.

Karlshamns AB är ett energiintensivt företag som använder cirka 350 GWh per år, 110-120 GWh är

el, resten är termisk energi.

– Priserna på energi har dragit iväg mycket och vi jobbar intensivt för att reducera energikost-

naden som ligger på cirka 3,5 procent av omsättningen, säger Gert Ekenros på Karlshamns AB.

Produktionen ska vara så bränsleflexibel som möjligt. Idag används olja, gasol, vegetabiliska fetter och el.

– Vi har utrett vilket bränsle vi skulle lägga till dessa och fastnade för träpellets.

Energikartläggning

Karlshamns AB genomför just nu även en energikartläggning och ska göra ett antal aktiviteter för att effektivisera energianvändningen.

Företaget har även blivit godkänd för att ingå i energimyndighetens projekt för energieffektivisering i energiintensiv industri.

Träpulverbrännare

Energianläggningen består av:

- fyra pannor för att generera ånga
- två kombipannor på vardera 36 MW
- en oljepanna
- en elpanna

Kombipannorna är från Steinmuller och är cirka 50 år gamla. I en av dessa kommer tre 12 MW Bioswirl träpulverbrännare från TPS att monteras in.

Pellets med fartyg

Pellets kommer att tas emot per fartyg i den egna hamnanläggningen. Via självlossande fartyg och kedjetransportörer kommer pellets att lagras i en silo som rymmer 6000-7000 ton. Från silon matas pellets till ångcen-

Fortsättning på sidan 19

Nära samarbete mellan Sveaskog och Assidomän Frövi

Bränsleförsörjning till skogsindustri

Sveaskog och Assidomän Frövi har utvecklat träddelemetoden under cirka tre års tid. Volymen ökar med cirka 20-30 procent per år, berättar Bengt Karlsson kundansvarig på Sveaskog.

Vi har ett antal maskiner som arbetar endast med Frövi, berättar Bengt Karlsson. Vi använder ett klipppaggregat och plockar 6-8 träd åt gången som läggs vid stickväg. De skotas sedan till bilväg och körs till krossen.

– Vi jobbar mycket med sena röjningar eller tidiga gallringar, sådant som borde röjts tidigare. Förra året levererade vi cirka 60 GWh till Frövi och ungefär lika mycket till till externa kunder.

Volymen ser ut att öka med cirka 20 procent i år och även framöver. Det kommer många förfrågningar från privata skog-

sägare som vill ha göra gallringar med denna metod.

Totalt arbetade Sveaskog på cirka 1080 hektar under 2004.

Torrt material viktigt

Kunden är ute efter torrt material eftersom barken de använder är så fuktig. Sveaskog har jobbat mycket med täckning av materialet och gått över till bredare papp, nu fyra meter vilket ger en bättre torrhalt.

Frövi jobbar även med att torka den egna barken genom att lägga ut den på en asfalterad yta under sommaren och dammsuga upp ytskiktet med jämna mellanrum.

Erfarenheter

– Vi har använd klippen under 2-3 år nu. Utvecklingen har drivits av ett större energibehov. Med denna metod får man också bättre kontroll på volymerna och blir inte lika känslig för tjällossning till exempel. Kunderna gillar också sortimentet som är ett bra bränsle med hög stamvedsandel och stabil torrhalt, förklarar Bengt Karlsson.

Transportavståndet är känsligt och det krävs täckta bilar. Man får inte plats med mer än 20-25

Assidomän Frövi har utvecklat biobränsleförsörjningen med tillsammans med Sveaskog.

ton per bil vilket ger ett maximalt ekonomiskt transportavstånd på cirka 7-8 mil.

Bra dialog

– Eftersom vi har samma ägare har vi en bra och öppen dialog och vi har utvecklat systemet tillsammans med Frövi. Efterhand har de externa kunderna ökat och idag går hälften till andra kunder, säger Bengt Karlsson.

Effektivare

– En annan fördel med metoden med klippen är att vi jobbar med gallring på normalt 10-20 hektar

medan grotskörd oftast sker på mindre ytor 2-3 hektar. Detta ger en större effektivitet och tål till och med underhåll av vägar.

Fem maskinsystem

Idag har vi fem maskinsystem som jobbar med detta. Vi har testat alla klippor som finns på marknaden. Just nu kör vi mest med ABAB-klippen och har utvecklats av Allan Bruks tillsammans med entreprenören Per Thor. Denna klipp är liten och lätt vilket gör den snabb och lättkörd.

Text Anders Haaker

Fortsättning från sidan 17

tralen där de mals och matas till brännarna. Årsbehovet är cirka 40 000 ton. Förbrukningen beräknas till max 7 ton per timma och produktionen står endast stilla under ett dygn per år. Konverteringen till biobränsle ska vara klar vid årsskiftet.

Utsläppsrätter

Bränsleleverantören är inte klar vid denna upplagas pressläggning. Investeringen är drygt 33 miljoner kronor och återbetalningstiden beräknas till cirka

3 år. Positivt för investeringen är även att Karlshamns AB har tilldelats utsläppsrätter som man kommer att kunna sälja istället för att använda själva. Eftersom man även gör el i anläggningen kan elcertifikaten generera ytterligare intäkter.

– På 5-6 års sikt kommer vi troligen att bygga en ny panna för elproduktion, säger Gert Ekenros.

Fakta om Karlshamn

2003 omsatte Karlshamns 3 317

Mkr. Antalet anställda är cirka 750 varav cirka 600 arbetar vid verksamheten i Karlshamn. Karlshamns är Skandinavien största producent av vegetabiliska oljor och fetter, främst för livsmedelsindustrin. Andra viktiga verksamhetsområden är tekniska produkter, foderråvaror samt specialråvaror för kemisk/teknisk industri.

Raps- och palmolja

Råvaror är bland annat rapsfrön, afrikanska nötter och palmolja

från Malaysia. Oljan blandas med olika komponenter enligt cirka 1000 olika recept och 400 olika produkter produceras. När oljorna lämnar Karlshamn är de färglösa, luktlösa och smaklösa. Drygt 300 000 ton fetter och oljor produceras varav två tredjedelar förädlas vidare inom livsmedelsindustrin och resten blir tekniska produkter.

Dotterföretag finns i Holland, England, Tjeckien, Polen och Malaysia.

Text Anders Haaker